

Centar Beograda za vreme okupacije u Prvom svetskom ratu Arhiva

Ćirilsko pismo je strogo zabranjeno, u gradovima su imena ulica prepisana na latinicu. Bugari uništavaju srpske knjige i srpski rukopise, piše ogorčeno slavni književnik opisujući okupacione prilike u Srbiji za vreme Prvog svetskog rata.

Poznato je da Austrijanci u Srbiji vrše denacionalizaciju, što je jedan od najzločinačijih i najneobičnijih poduhvata u ovom ratu. Tako se pravoslavna vera suzbija na veoma nasilan, ponekad veoma sraman i najneskriveniji način, u korist katoličke vere, čime se do izvesne mere objašnjava zašto je papa smatrao da treba oprezno da čuti o Srbima u svojoj noti zaraćenim stranama.

I nacionalni jezik izložen je progonu, kao i vera. Ćirilsko pismo je strogo zabranjeno, pošto se smatra jednom od odlika srpskog jezika.

U gradovima su imena ulica prepisana na latinicu. Ovi progoni proširuju se, uostalom, i na nacionalnu književnost.

Svuda su zaplenjene zbirke narodnih pesama, a za one koji ih skrivaju predviđene su stroge kazne.

{xtylo_dropcap}P{/xtylo_dropcap>ošto u tim pesmama nema ničeg protiv Austrije i pošto pričaju samo o borbi Srba protiv Turaka, jasno je da su zabranjene sa jednim jedinim ciljem, ciljem uništavanja svih ispoljavanja srpskog nacionalnog duha; zabranjena su i pesnička dela B. Radićevića i J. Jovanovića Zmaja, mađarskih podanika, čije su se pesme tokom više od pola veka slobodno širile među Srbima u Austro-Ugarskoj; ta dela prokažena su samo zato što su napisana na srpskom jeziku.

СПАЉИВАЊЕ КЊИГА.

НАРЕДБА ГЕНЕРАЛА КУПИНЧЕВА О КОНФИСКОВАЊУ И УНИШТЕЊУ СРПСКИХ КЊИГА

(Documents des crimes bulgares (Tome I. стр. 267.).

„Окружном начелнику,
Брање (и т. д.)

На основи наређења Врховне Команде оперативне војске № 7.438 од 3. т. м. наређујем вам да конфискујете у свима надлештвима и приватним кућама српске књиге, слике и карте. Одаберите што је важније од тога и пошаљите Министарству Просвете, остале спалите. Тај се посао има свршити брзо и пажљиво. Књижари могу продужити рад, али само са књигама, писаним на бугарском језику и т. д.

№ 1223.
16 - V - 1916.
Нив.

Шеф моравске војне инспекције
Генерал Купинчев.“

{xtylo_dropcap}B{/xtylo_dropcap>ugari idu čak i dalje nego Austrijanci u toj borbi protiv nacionalnog jezika; spaljuju srpske knjige i rukopise, ne štedeći čak ni crkvene i sudske knjige i spise.

Bugarski ministar za trgovinu uneo je malu izmenu u te vandalske mere naređujući da se ubuduće srpske knjige i srpski rukopisi dopremaju u narodnu štampariju u Sofiji da bi tamo bili pretvarani u papirnu kašu.

Bugari su sa nerazumnim besom razrušili i istorijske spomenike Srbije koje je i turska osvajačka vlast poštovala.

U crkvama i manastirima su uklonjeni svi natpisi u kojima se pominju srpski vladari. Bugari su otišli dotle da teraju Srbe da završno -ić u svojim prezimenima zamenjuju sa -ov, što je odlika bugarskih prezimena.

Izvor: *Guillaume Apollinaire - „Les Persécutions autrichiennes et bulgares contre la littérature”*, Paris, *Mercure de France*, "Echos", 16. octobre 1917. (Prevod sa francuskog: Vera Ilijin)

Beleška o autoru

Gijom Apoliner (Rim 26. avgust 1880. - Pariz 9. novembar 1918), je legendarni i kontroverzni francusko-italijanski pisac i dramaturg, poljskog porekla. Pravo ime mu je Vilhelm Apolinaris de Kostrovicki.

Gijom Apoliner: Progon ćirilice i srpskog jezika

Napisao Gijom Apoliner

Utorak, 28 oktobar 2014 08:30

Pohađao je elitne škole na Azurnoj obali. Učesnik je svih pokreta avangarde, pošto se se nakon završetka školovanja uputio u Pariz, gde postaje ugledni član boemske zajednice na Monparnasu.

Najpoznatiji je kao pesnik (zbirke „Alkohol“ i posthumno objavljeni „Kaligrami“), a takođe i kao autor romana „Jedanaest hiljada buzdovana“ i „Iskustva mladog Don Žuana“.

Učestvovao je u Prvom svetskom ratu i ranjen je u glavu.

Umro je dva dana pre kraja Prvog svetskog rata, sa 38 godina, u svom pariskom stanu, od napada španske groznice.

Izvor: [RTS](#)